

Motion till riksdagen 2021/22:3367

av Viktor Wärnick m.fl. (M)

Ett hälsosamt Sverige genom idrott och friluftsliv

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda formerna för ett stärkt samarbete mellan stat och idrottsrörelse i syfte att minska hinder för idrott kopplat till social, kulturell och religiös bakgrund eller medicinska begränsningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas i syfte att identifiera nya finansieringsformer för att stödja investeringar i anläggningar i kommuner och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram riktlinjer för ljud för idrott, lek och fritid och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur Idrottslyftet i ännu högre utsträckning kan riktas mot barn och ungdomar från socialt utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att förändra befintlig lagstiftning så att även privata aktörer kan söka stöd för att bedriva barn- och ungdomsidrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka barns möjligheter att nå rekommendationerna gällande daglig fysisk aktivitet genom ökad samverkan i skolan mellan fritidshem, idrottsföreningar och friluftslivsorganisationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en utredning med syfte att identifiera nya finansieringsformer för att stödja investeringar i anläggningar i kommuner och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att e-sport bör betraktas som sport i de olika regelverk som kan aktualiseras och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att tillsätta en ny, samlad och långsiktig idrottspolitisk utredning för att utveckla och utverka

idrottspolitiska mål, en struktur och modell för 2020-talet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av idrottspolitiska mål även för elitidrotten och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga regelverket för idrottsutbildningarna Riksidrottsgymnasium (RIG) och Nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Svenskt Friluftsliv bör erhålla de beslutade medlen från Kammarkollegiet på samma sätt som Riksidrottsförbundet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka och utveckla det nordiska samarbetet inom den gemensamma nordiska handlingsplanen för friluftslivet och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att allemansrätt, orientering och kartkunskap bör bibehållas som kunskapskrav i årskurs 6 och 9 i ämnet idrott och hälsa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Moderaterna vill se en fungerande och aktiv fritid för människor – ett hälsosamt Sverige – vilket för en del kan innebära att idrotta och för andra att vara ute och röra sig i naturen. Fysisk aktivitet i alla dess former är en av de viktigaste faktorerna för såväl fysisk som psykisk hälsa. En uttalad målsättning bör vara att bygga ett aktivt Sverige som är inkluderande och hållbart för alla invånare. Här ser Moderaterna att idrotten och friluftslivet är en naturlig och viktig part i detta arbete. Moderaterna vill också se en stärkt politik och större stöd från staten för barn och ungdomar att utveckla sitt idrottande tränings- och tävlingsmässigt till elitnivå. Elitidrotten och elitidrottare fungerar inte bara som goda förebilder för yngre förmågor, utan bidrar också till Sveriges roll som idrottsnation.

Idrott och hälsa

Barn- och ungdomsidrott för alla

Barn- och ungdomsidrotten är viktig för folkhälsan, men också en väsentlig brobyggare som främjar social inkludering. Riksidrottsförbundet är landets största folkrörelse och når personer i alla åldrar – inte minst många unga. De flesta barn i Sverige deltar i flera aktiviteter. Många föräldrar vittnar om svårigheter att begränsa dessa aktiviteter, i ett allt större utbud. Samtidigt blir andra grupper barn och ungdomar allt mer passiva. Dessa kommer inte sällan från socioekonomiskt utsatta miljöer.

Människor som lever i utanförskap har sämre hälsa, kortare livslängd och sämre upplevd livskvalité. Moderaterna prioriterar kampen mot detta utanförskap. När hushåll får mindre marginaler är det inte sällan kultur- och idrottsupplevelser som först prioriteras bort. Familjer har helt enkelt inte längre råd att gå på fotbollsmatcher eller köpa utrustning till barnens idrottande. Därtill tvingas föräldrar från socioekonomiskt utsatta miljöer i många fall att säga nej till barnens önskan att åka på exempelvis cuper och träningsläger med laget eller föreningen.

För Moderaterna är alla barn och ungdomars rätt till idrott viktig. Idrott erbjuder vägar för barn och ungdomar in i sociala sammanhang, där de lär sig ta ansvar, ta hänsyn till andra samt lägga grunden till en god fysisk hälsa i vuxen ålder. Givet detta behöver hinder kopplade till social, kulturell och religiös bakgrund eller medicinska begränsningar rivas ner. Initialt bör därför en utredning som kartlägger detta utanförskap tillsättas.

Idrottslyftet var en stor satsning från alliansregeringen 2007 som innebar att 500 miljoner kronor årligen satsades för att stimulera idrotten att nå fler och bryta strukturer. Tolv fjorton år har nu gått sedan reformen genomfördes och utvärderingar visar att satsningen varit både uppskattad och framgångsrik. Som alla reformer bör dock denna värdas och förändras över tid. Därför vill Moderaterna utreda hur Idrottslyftet i ännu högre utsträckning kan riktas mot barn och ungdomar från socialt utsatta områden.

Det finns skillnader i flickors och pojkars idrottsutövande. Pojkar idrottar längre upp i åldrarna i lag, medan flickor i högre grad ägnar sig åt individuella sporter som dans och ridning, ofta i privata dansstudior och stall. Kommunallagens förbud om otillbörligt gynnande av enskild innebär att pojkars idrottande i högre utsträckning finansieras via statligt och kommunalt stöd. Därför vill Moderaterna utreda möjligheten att förändra befintlig lagstiftning så att även privata aktörer kan söka stöd för att bedriva barn- och ungdomsidrott.

Forskning pekar på att fysisk aktivitet leder till att elever generellt presterar bättre studiemässigt och mår bättre psykiskt. I PEP-rapporten från april 2020 framkom att endast en femtedel av de 9 000 barn och ungdomar som ingick i studien når den rekommenderade mängden om 60 minuter daglig fysisk aktivitet. Ett av fyra barn angav att de har idrottsundervisning en gång per vecka. Skolan är den arenan som når ut till alla barn och ungdomar och det är av vikt att skolidrotten kompletteras med fysisk aktivitet, så att alla barn oavsett förutsättningar eller hemmiljö, når upp till WHO:s rekommendationer om rörelse. Genom en ökad samverkan i skolan mellan fritidshemmen, idrottsföreningarna och friluftorganisationen ges det bättre förutsättningar att nå rekommendationerna om fysisk aktivitet.

Unga människor, både pojkar och flickor, lever i en medial tid där orimliga kroppsideal ständigt marknadsförs. Unga människor, även inom idrottsrörelsen, far illa av detta. De senaste åren har flera stora idrottsstjärnor berättat om orimliga krav, ätstörningar och psykisk ohälsa. Idrott är en spegling av samhället, och idrottsrörelsen har ett särskilt ansvar att utbilda tränare som stärker sunda kroppsideal, stärker självförtroenden och utövar ett inkluderande och delaktigt ledarskap.

Elitidrott

Vi är många i Sverige som har följt de nyligen genomförda olympiska sommarspelen i Tokyo. Vi är många som har glatts åt tävlingarna, framgångarna och medaljerna, bland annat i sporter som vanligtvis inte röner samma stora uppmärksamhet i sportmedia som t.ex. fotboll och ishockey. Det ligger många år av träning och stora ansträngningar bakom idrottarnas deltagande på denna nivå och med tanke på pandemins restriktioner förtjänar deltagande idrottare, team och funktionärer under denna olympiad extra beundran.

Riksdagen fattade för mer än tio år sedan beslut om de mål som idag gäller för den statliga idrottspolitiken (2008/09:126). Målen beskrivs där på följande sätt:

Mål och syfte med statsbidraget till idrotten är att ge möjligheter för alla i Sverige att motionera och idrotta, att främja en god folkhälsa, att stödja en fri och självständig idrottsrörelse samt att ge alla i Sverige positiva upplevelser av idrott som underhållning. Stöd till barn och ungdomar ska lämnas till verksamhet som bedrivs ur ett barnrättsperspektiv. Stöd kan även lämnas till sådan verksamhet som stärker idrottsutövares internationella konkurrenskraft.

De idrottspolitiska målen omfattar dock inte några skarpa sådana för elitidrotten, utom den vagt uttryckta formuleringen: ”Stöd kan även lämnas till sådan verksamhet som stärker idrottsutövares internationella konkurrenskraft.”

Riksidrottsstyrelsen och styrelserna för Sveriges Olympiska Kommitté och Svenska Paraspportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté beslutade under hösten 2018 att tillsätta en gemensam arbetsgrupp med uppdrag att utreda framtiden för svensk elitidrott (Samordnat Elitstöd 2.0). Arbetsgruppen presenterade sin slutrapport i början på 2020. I den beskrivs nuläget för svensk elitidrott. Det är dyster läsning för alla som vill att Sverige ska kunna hävda sig på högsta nivå i många olika idrotter. Det är framför allt de mindre förbunden, utan kommersiella intäkter, som har svårt att hänga med i utvecklingen eftersom resurserna inte räcker till. Många förbund har problem att möta de ökade kostnaderna för landslagsverksamheten och balansera dessa med förbundets övriga uppdrag och verksamhet. Den sammantagna bilden är att Sverige i den konkurrens som råder i framtiden kommer att få allt svårare att hävda sig internationellt.

I de svenska framgångar som Sverige rönt på internationell nivå har näringslivet haft en avgörande betydelse. Genom samarbeten och partnerskap med klubbar, förbund, Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) och enskilda idrottare skapar företag och företagare ekonomiska förutsättningar för de hundra procentiga satsningar som krävs för att en idrottare ska kunna göra en resa mot en olympisk medalj. Dessa samarbeten och partnerskap är även framledes oerhört viktiga, men även det statliga stödet till svensk elitidrott behöver ses över.

Moderaterna anser därför att en utredning behöver tillsättas för att formulera politiska mål även för den svenska elitidrotten.

Idrottsgymnasier

Idag har många gymnasieelever möjlighet att kombinera sitt idrottande på elitnivå med sina studier. De har möjlighet att välja mellan riksidrottsgymnasium (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU). RIG har riksrekrytering medan NIU har lokal/regional antagning. Regeringen har nyligen genomfört en utredning av de gymnasiala idrottsutbildningarna som föreslår ett nytt idrottsgymnasiesystem där bara RIG skulle finnas kvar. Detta i en utökad form med cirka 5 000 platser, men idag går sammantaget runt 10 000 elever på RIG, NIU och LIU. Utredningsförslaget skulle alltså innebära att ungefär hälften av alla platser på idrottsgymnasier skulle försvinna om förslaget går igenom. Moderaterna är i grunden positivt till en ökad tydlighet i regelverket med idrottsutbildningarna, men liggande förslag medför alldeles för stora negativa konsekvenser.

Det finns ett stort värde i att investera i elitidrott. Internationell framgång, som de från årets OS i Tokyo, inspirerar nya generationer och bidrar till en aktiv befolkning. Om de regionala möjligheterna inte längre fanns skulle troligen färre ungdomar fortsätta med att utveckla sitt idrottsutövande. Ytterligare en risk är att ungdomarna flyttar utomlands och satsar på sin idrott, dock utan att genomgå en gymnasieutbildning. Detta skulle

vara katastrofalt både för individen och för Idrottssverige. Det vore ju bättre om fler, inte färre, kunde kombinera elitidrott med skolgång. Moderaterna anser att ett förtydligande av regelverket för idrottsutbildningarna riksidrottsgymnasium (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) behöver tas fram.

Fristående antidopingorganisation

Bruket av illegala hormonpreparat bland företrädesvis unga män som tränar styrketräning och kampsport har ökat under de senaste decennierna. Samtidigt är antalet svenska elitidrottare som fälls för fusk genom dopning mycket få. Dopning har därmed gått från att vara ett idrottsproblem till att bli ett allvarligt samhällsproblem. Antidopningsarbetet i Sverige sker dock alltså inom Riksidrottsförbundet. Vi välkomnar att riksidrottsstyrelsen nu fattat beslut om att ta nästa steg i att förändra detta och realisera en fristående svensk antidopingorganisation, vilket är helt i linje med nya Världsantidopingkoden.

Idrottsanläggningar

För att kunna möta framtidens utmaningar inom folkhälsa måste våra städer och tätorter tillgodose en växande befolknings behov av rörelse. Den hälsosamma staden måste kunna svara på hela sin befolknings behov i form av välbefinnande och känsla av sammanhang och samhörighet.

Det finns ett stort behov i landets kommuner att renovera och nyinvestera i idrottsanläggningar. Dagens behov är annorlunda än gårdagens och i våra grannländer, främst Danmark och Norge, byggs anläggningar med multifunktioner med fokus på rörelse och samvaro över generationsgränserna.

Många kommunala idrottsanläggningar byggdes på 1970-talet. De var optimala då för den tidens verksamhet, lagkrav och utövares behov. Men idag finns stora renoverings- och nyanläggningsbehov i kommunerna, för att skapa goda förutsättningar att bibehålla och ytterligare stärka folkhälsan. Detta är väsentligt för social inkludering och god hälsa på individnivå, men också ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Inte sällan tvingas kommunerna dock prioritera bort renovering och nybyggnation av anläggningar/idrottsmiljöer av ekonomiska skäl.

I Danmark finns sedan 1994 en nationell utvecklingsfond, den danska lokal- och anläggningsfonden. Den stödjer utveckling av samt delfinansierar och främjar arkitektoniskt och funktionellt nyskapande projekt inom idrott och fritidsliv i kommunerna. Moderaterna anser att en utredning bör tillsättas med syfte att identifiera nya finansieringsformer för att stödja investeringar i anläggningar i kommuner.

Barns och ungas engagemang och känslouttryck hör, och måste få höras på idrottsanläggningar. Men på flera håll i landet pågår rättsliga processer mot höga bullernivåer från närboende. Detta måste få en tillfredsställande lösning för samtliga inblandade parter. Det behövs riktlinjer för dessa ljudnivåer som är rimliga och tydliga så att idrott och närboende kan fungera i varandras närhet. Riktlinjer behövs även för bilsporten. Moderaterna anser därför att regeringen bör ge Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram riktlinjer för ljud för idrott, lek och fritid.

E-sport

Elektronisk sport, eller e-sport, är ett samlingsnamn för tävlingsinriktade dator- och tv-spel, varav många av de mest spelade har Sverige som ursprungsland. E-sporten är omdebatterad i Sverige huruvida den ska betraktas som en sport eller ej, och på det senaste Riksidrottsmötet 2021 avslogs återigen Svenska E-sportförbundets ansökan om medlemskap. Men medan vi debatterar detta i Sverige är e-sport redan en officiell sport i 24 länder, bland annat i Finland och Tyskland. I USA har tävlande e-sportare varit officiella atleter sedan 2013.

Konstateras kan att Sverige idag har lika många organiserade e-sportare som motsvarande handbolls- eller hockeyspelare. År 2017 omfattade de 10 största e-sporterna i världen 210 miljoner spelare, varav många världsstjärnor är svenskar. Sverige anordnar också flera av de internationellt största turneringarna inom e-sporten. Moderaterna menar att den snabba och starka utveckling som sker inom e-sporten inte längre får förbises, utan behöver större acceptans och stöd för den sport den är och därför bör betraktas som en sådan i de olika regelverk som kan aktualiseras.

Ny samlad och långsiktig idrottspolitisk utredning

Det är mer än tio år sedan riksdagen beslutade om de statliga idrottspolitiska målen (2008/09:126), men det är över femtio år sedan den förra stora, breda och genomgripande utredningen gjordes, som lade grunden till dagens modell för hur fördelningen och förhållandet mellan idrottsliv och stat är strukturerad. Det har hänt en hel del sedan dess. Både inom idrottsvärlden och samhällsutvecklingen.

Staten har, inte minst under senare år, gett idrotten i uppgift att lösa alla möjliga och allt fler samhällsproblem, såsom integration, hbtq-frågor, arbetslöshet, miljöproblem m.m. Idrotten gör ett fantastiskt jobb med att försöka emotse dessa krav och förväntningar, men vi moderater anser att idrotten framför allt måste få hålla på med idrott för idrottandets egen skull och det gäller även tävlingsinriktad sådan. Idrotten medför inte bara fysisk och psykisk hälsa; den lär oss också att både vinna och förlora och att träna för att vinna nästa gång.

Den statliga idrottspolitiken bygger i stor utsträckning på att Riksidrottsförbundet (RF) som paraplyorganisation samlar den frivilligt organiserade idrottsrörelsen i Sverige. Men RF är inte lika med all svensk idrott. Svensk idrott omfattar fler idrotter och sporter än de RF hanterar. Diskussionerna på det senaste riksidrottsmötet bör föranleda ett vidare arbete om förhållandet mellan idrotten och staten, stöd och fördelningsmodeller mm.

Moderaterna anser därför att regeringen bör tillsätta en ny, samlad och långsiktig idrottspolitisk utredning för att utveckla och utverka idrottspolitiska mål, en struktur och modell för 2020-talet.

Friluftsliv

I Sverige ägnar sig 9 av 10 åt friluftsliv minst någon gång per år och i en undersökning från Mittuniversitetet anger hälften av svenskarna att friluftsliv har påverkat deras val av bostadsort. Målet med Moderaternas friluftspolitik är att stödja människors möjlighet att vistas i naturen och utöva friluftsliv.

Friluftslivets organisationer är en viktig del av den svenska demokratin och civilsamhället med cirka 1,6 miljoner medlemskap fördelade på drygt 7 000 ideella styrelser runt hela Sverige. Paraplyorganisationen Svenskt Friluftsliv organiserar 26 friluftorganisationer och fördelar idag regeringens stöd till friluftslivets organisationer. Stödet till Svenskt Friluftsliv fördelas ut via Naturvårdsverket, medan stödet till Riksidrottsförbundet fördelas via Kammarkollegiet. Moderaterna anser att det vore en bättre ordning om medlen till både idrotten och friluftslivet fördelades från Kammarkansliet. Det skulle ha ett viktigt signalvärde i att både idrott och friluftsliv har stor betydelse för och är viktiga för folkhälsan.

En annan fråga med ekonomisk bäring och där idrott och friluftsliv bör jämföras är den om undantag i socialavgiftslagen (2000:980) om att inte behöva betala sociala avgifter vid ersättning till idrottsutövare och domare/ledare uppgående till ett halvt basprisbelopp (23 800 SEK/år [2021]). Detta gäller för de organisationer som är medlemmar i Riksidrottsförbundet, men inte på samma sätt som för medlemmar i Svenskt Friluftsliv. Eftersom aktiviteterna ofta är likartade, i vissa fall desamma, uppstår gränsdragningsproblem. Moderaterna anser att all form av fysisk aktivitet bör beskattas lika och kommer därför att arbeta för att friluftorganisationerna ska omfattas av samma undantag i socialavgiftslagen som medlemmar i Riksidrottsförbundet.

Friluftslivet skapar också många tiotusentals arbetstillfällen i Sverige varje år, ofta i glesbygd. Det handlar om såväl försäljning och produktion av friluftsutrustning som resor och uppehåll samt naturturism, och denna näring förväntas öka. Tack vare allemansrätten har envar möjlighet att besöka naturen som är en förutsättning för den ökande naturturismen. Samtidigt menar vi moderater att äganderätten är grundläggande och vi ser här en risk för konflikter, varför en ökande turism bör ske varligt.

Sveriges första friluftspolitik togs fram av alliansregeringen år 2010 (prop. 2009/10:238) som följdes upp av regeringens skrivelse 2012 (skr. 2012/13:51). I dessa dokument fastslås tio mål för friluftspolitiken. Naturvårdsverket är ansvarig myndighet, dock har andra myndigheter ansvar för enskilda mål. De tio friluftspolitiska målen behandlar följande områden:

- tillgänglig natur för alla
- starkt engagemang och samverkan
- allemansrätten
- tillgång till natur för friluftsliv
- attraktiv tätortsnära natur
- hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
- skyddade områden som resurs för friluftslivet
- ett rikt friluftsliv för skolan
- friluftsliv för god folkhälsa
- god kunskap om friluftsliv.

Vi moderater kan konstatera att de mål som vi var med och satte upp inte har uppnåtts under de tio år som målen har funnits. Vid senaste återrapporteringen från Naturvårdsverket, i december 2019, konstaterades att endast tre av tio mål hade positiv utveckling. Orsaken till att målen inte uppfylls är bl.a. att målen inte har följts upp med resurser och tydliga uppdrag till ansvariga myndigheter. Vi vill därför stärka friluftslivet så att målen nås.

Det tionde målet, ”God kunskap om friluftsliv”, kräver forskning. Idag bedrivs viss forskning om friluftsliv vid några lärosäten, men denna forskning är splittrad och forsk-

ningen har ofta ett annat huvudfokus än friluftsliv. Moderaterna anser att det är mycket angeläget att en riktad forskningssatsning kommer till stånd så att en eller flera starka forskargrupper kan byggas upp, samt att forskningsbaserade kunskaper och statistik om friluftslivet tas fram och sprids till berörda grupper i samhället. Denna forskning bör vara tvärvetenskaplig och ha nära kontakter med forskare i Norden och i övriga världen. Detta ligger i linje med den av Nordiska rådet (oktober 2019) antagna strategin för friluftsliv i Norden.

Beredskap och resiliens – friluftorganisationerna som resurs

För att kunna hantera olika slags kriser behöver hela samhällets motståndskraft vara stark. Vi anser därför att det är viktigt att friluftslivets organisationer får en aktiv roll i kunskapsbyggandet avseende frågor om att klara olika krissituationer. Bland friluftslivets organisationer finns en grundläggande självtillit; de har kunskap om att vara ute i naturen, hur man klär sig för att hålla sig varm, hur man hittar vatten och lagar mat med enkla medel, samt hur man orienterar och navigerar på land och på vatten.

Ett samhälle där medborgarna har denna slags kunskap och utrustning blir ett mer robust och säkert samhälle. Kunskapen och kompetensen som finns bland friluftslivets organisationer är därmed viktig för att Sverige ska ha en god beredskap.

Ett stort antal frivilliga har gjort, och fortsätter göra, enorma insatser för svensk beredskap och för att stärka samhällets resiliens vid olika former av kriser. Vi menar att kraften hos civilsamhället kan nyttjas mycket bättre än idag och att Svenskt Friluftsliv kan spela en växande roll i detta. Detta eftersom Svenskt Friluftslivs medlemsorganisationer utgör en betydande kunskapsbärande som behöver uppmuntras och utvidgas för att i högre grad vara en tillgång för svensk beredskap.

Vi vet sedan tidigare att en stor del av medborgarna idag inte klarar av sin egen försörjning av mat, värme och vatten under de minst tre dygn som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) rekommenderar. Med den kunskap som friluftslivets organisationerna har skulle detta kunna uppnås.

Nordiskt samarbete

Under hösten 2019 fattade Nordiska rådet beslut om en gemensam handlingsplan för friluftsliv. Handlingsplanen innebär samarbete mellan de nordiska länderna med fokus på bland annat gemensamma insatser inom friluftslivsforskning, hur vi kan öka undervisningen ute i naturen, samt hur tätortsnära natur kan säkerställas. Allemansrättens roll i Norden får också i och med denna handlingsplan högre prioritet. Nordiska rådet kommer också att arbeta för ett Friluftslivets år i hela Norden. Det kommer att än mer sätta friluftslivet på den politiska dagordningen. Vi moderater vill fortsätta stärka och utveckla det nordiska samarbetet inom en gemensam nordisk handlingsplan för friluftslivet.

Grundskolan och utomhuspedagogik

Utomhuspedagogiken är ett viktigt komplement till lärandet som sker i klassrummet för att kunna tillgodose kroppens behov av rörelse och att kunna stimulera det intellektuella tänkandet. Med utomhuspedagogiken som redskap kan man därför levandegöra läro-

planernas intentioner. Genom att se uterummet och den övriga utemiljöns möjligheter som lärandemiljö kan man förutom kunskapsinhämtning även lägga grunden till ett friluftsliv för eleverna.

Tidigare var det obligatoriskt med ett antal friluftsdagar varje termin, men detta togs bort ur läroplanen under 1990-talet, vilket fått till följd att det är upp till skolans huvudman att bestämma om och hur många friluftsdagar eleverna skall ha. Detta har i sin tur lett till att antalet friluftsdagar minskat i den svenska skolan. Vi moderater anser att friluftsdagarna i grundskolan är viktiga och vill se ett återinförande av friluftsdagar i den svenska grundskolan. Vidare innebär Skolverkets förslag till ändrade kurs- och ämnesplaner under 2019 att allemansrätt, orientering och kartkunskap tas bort som kunskapskrav i åk 6 och 9 i ämnet idrott och hälsa. Detta anser vi moderater är direkt kontraproduktivt och dessa delar bör därför återinföras.

Stadsplanering

Den snabba urbaniseringen gör att många människor inte längre får samma naturliga kontakt med natur och landskap som tidigare generationer och därmed inte heller får uppleva naturens värden. Många människor i tätort och tätortsnära miljöer samt människor som är nya i Sverige upplever hinder för vistelse i naturen. Detta innebär att stora grupper har svårt att få tillgång till friluftslivet och de värden som det innebär i form av t.ex. rekreation, återhämtning och social gemenskap.

Närheten till gröna miljöer är viktig, då antalet besök minskar drastiskt redan om avståndet är längre än 300 meter. Detta gäller speciellt barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Det är därför viktigt att i stadsplaneringen ta hänsyn till parker och grönsystem. Den fysiska hälsan gynnas av friluftsliv där var och en tillsammans eller i grupp kan ta del av det utbud av friluftaktiviteter som just han eller hon har intresse av eller som passar ens fysiska förmåga.

Viktor Wärnick (M)

Annicka Engblom (M)

Ann-Britt Åsebol (M)

John Weinerhall (M)

Magnus Stuart (M)

Ulrika Jörgensen (M)

Marie-Louise Hänel Sandström (M)